

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci

Lenky Kolářové

Postoje romských rodičů ke vzdělávání jejich dětí v programu

Předškoláci Salesiánského střediska mládeže – domu dětí a mládeže České Budějovice

Fomální stránka práce

Práce je přehledná, logicky členěná. Citace odpovídají normám. Ve dvou případech se vyskytují překlepy. Rozsah práce odpovídá požadavkům na diplomovou práci. Práce je bohatá na přílohy.

Jazyková stránka práce

Práce je stylisticky vyspělá, gramaticky na požadovan úrovni.

Obsahová stránka práce

Cílem práce autorky je zkoumání postojů rodičů ke vzdělávání jejich dětí v programu Předškoláci, který je v nabídce Salesiánského střediska Českých Budějovicích.

Autorka se nejprve zabývá otázkou etnicity Romů, protože z tohoto kulturního základu pak vyplývají postoje Romů ke vzdělání. Velice přesně rozebírá realitu tohoto fenoménu, kdy poukazuje na to, že Romové netvoří jednotné etnikum, neboť primární referenční kolektivitou není etnická skupina jako celek, nýbrž skupina příbuzenská. Rozdělení my-oni probíhá po této linii. Autorka dokumentuje, jak různá nařízení správních orgánů sice nutila romské rodiče k povinné školní docházce, ale nerespektovala mentalitu Romů a proto jejich aplikace pracovníky majority nedokázaly názory a postoje členů Romských komunit na vzdělávání svých dětí změnit. Změna nastala po roce 1989, kdy vznikala nová romská sdružení, které tuto problematiku berou z svou. V části, kde se zabývá spoluprací rodiny a školy správně uvádí, že mezi jednotlivými rodinami jsou veliké rozdíly v zapojení do společnosti, jak je uvádí romistka Hübschmannová. Dále autorka správně zdůrazňuje, že spolupráce rodiny a škola je pro školní úspěšnost romských žáků klíčová. Zde otevírá problematiku vztahu učitele a romského žáka, učitele a členů rodiny žáka a uvádí autory a programy, řešící tento vztah. Autorka také rozebírá jak probíhá předškolní výchova v romské rodině z hlediska připravenosti na školní vyučování a jak Romové vnímají realitu školy mateřské škola a základní školy. Podrobně se zabývá tím, jaké bariéry musí romské dítě při vstupu do školy, kterou organizuje majorita, překonat. Velmi cenná je část, kde se zabývá změnou v postojích školy a učitelů a významem romského asistenta ve škole.

Autorka v první části práce prokazuje široké znalosti z dané problematiky a svá tvrzení neopírá pouze o své zkušenosti z práce ve středisku, ale o vyjádření renomovaných autorů této problematiky

Dále autorka podává informace o Slesiánském středisku v Českých Budějovicích. Zabývá se jeho historií, programovou nabídkou a jeho odlišností od ostatních zařízení, která převším spočívá v aplikaci výchovného systému, který je nazýván tradičně preventivní.

Seznamuje nás také s programem Předškoláci. Vysvětluje příčiny jeho vzniku a odůvodňuje jeho potřebnost na základě problematiky předškolní výchovy romských dětí. Zabývá se charakteristikou tohoto období z hlediska vývoje dítěte a klíčovými kompetencemi, kterých má dítě s pomocí předškolního vzdělávání dosáhnout.

V druhé části práce autorka provádí kvalitativní výzkum postojů rodičů, kteří mají děti předškolního věku, dále ke vzdělávání romských dětí a dostupnosti programu Předškoláci. Výzkumný vzorek tvořilo dvacet romských rodin, které bydlely na sídlišti Máj, kde bydlí většina návštěvníků střediska. Hlavní technikou získávání dat byl polostrukturovaný rozhovor. Autorka získané údaje kategorizovala, interpretovala a uvedla do diskuse s odbornou literaturou.

Autorka zjistila, že z postojů rodičů jsou nejzávažnější ty, které ukazují na zlepšení důvěry ke

školským zařízením a vychovatelem, který je jejím členem. Dalším závažným zjištěním je, že ačkoli mnozí respondenti mají vlastní pozitivní zkušenosti s předškolním vzdáváním a mají povědomí o programu Předškoláci, tak děti neposílají. Autorka vysvětluje, že tato skutečnost je způsobena osobností vychovatele a malou časovou dotací programu. Pro rodiče je důležité, aby mohli své děti umístit do předškolního zařízení na co nejdélší dobu.

V závěru se snaží najít autorka doporučení, jak v programu postupovat dál. Největším problémem je časová dotace programu ze strany střediska. Jeho řešení je však u mimo diplomovou práci autorky.

Autorka splnila cíl práce. Zjistila, které prvky je potřeba řešit pro úspěšnou aplikaci programu Předškoláci.

Z hlediska postupu ří výzkumu mám dotaz na autorku, aby vysvětlila proč na str. 64 hovoří o polostrukturovaném rozhovoru, ale zároveň o dotazníku, když dále z textu vyplývá, že užila polostrukturovaný rozhovor.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích dne 10.5.2011.

Mgr. Pavel Kuchař Ph.D.